Министерство на образованието и науката

Олимпиада по математическа лингвистика — 2017/2018 г.
Общински кръг

Решения на задачите за V–VII клас

Задача 1. Всички дати на суахили имат вида **tarehe** α μ **Juma**δ, където числото α (**mosi** 1, **pili** 2, **tatu** 3, **nne** 4, **tano** 5) е номерът на деня от месеца, μ е името на месеца (горе-долу като на английски, само че се пише, както се произнася), а δ е номерът на деня от седмицата, като броенето започва от събота (или, което е същото, δ е броят дни, които са минали от последния петък).

(а) *3 април, сряда* — **tarehe tatu Aprili Jumatano**;

(б) *2 декември, неделя* — **tarehe pili Desemba Jumapili**;

(в) *1 ноември, понеделник* — **tarehe mosi Novemba Jumatatu**.

Задача 2. В „телефонния номер" първата цифра показва броя на буквите във фамилията, а след това идват номерата в азбуката на първата и последната буква (фамилиите са подбрани така, че единият номер да е едноцифрен, а другият — двуцифрен).

Отговори: Бехар — 5217, Яворов — 6303.

Задача 3. Относителните прилагателни, образувани от четирите съществителни, са съответно *летен*, *словесен*, *телесен*, *чудесен*. Излишната дума в списъка е ***лято***. Останалите (а също и *дърво* и *небе*) в далечното минало са имали основи, завършвали със звука *с*, който е отпаднал в основната форма, но се проявява в производните прилагателни и в някои форми за множествено число (*чудеса*, *небеса* и не напълно забравените *словеса*, *телеса* и *дървеса* наред със *слова*, *тела* и *дърва*/*дървета*).

Министерство на образованието и науката

Олимпиада по математическа лингвистика — 2017/2018 г.
Общински кръг

Примерна схема за точкуване на задачите за V–VII клас

Задача 1. Всички дати на суахили имат вида **tarehe** *α* μ **Juma**δ, където числото *α* (**mosi** 1, **pili** 2, **tatu** 3, **nne** 4, **tano** 5 ⟦5×1 = 5⟧) е номерът на деня от месеца ⟦5⟧, μ е името на месеца (горе-долу като на английски, само че се пише, както се произнася) ⟦5⟧, а δ е номерът на деня от седмицата, като броенето започва от събота (или, което е същото, δ е броят дни, които са минали от последния петък) ⟦10⟧.

(а) *3 април, сряда* — **tarehe tatu Aprili Jumatano** ⟦5⟧;

(б) *2 декември, неделя* — **tarehe pili Desemba Jumapili** ⟦5⟧;

(в) *1 ноември, понеделник* — **tarehe mosi Novemba Jumatatu** ⟦5⟧.

Задача 2. В „телефонния номер" първата цифра показва броя на буквите във фамилията ⟦5⟧, а след това идват номерата в азбуката на първата и последната буква ⟦10⟧.

Отговори: Бехар — 5217 ⟦5⟧, Яворов — 6303 ⟦5⟧.

Задача 3. Относителните прилагателни, образувани от четирите съществителни, са съответно *летен*, *словесен*, *телесен*, *чудесен* ⟦20⟧. Излишната дума в списъка е ***лято*** ⟦15⟧.

Комисиите по места могат да внасят промени в предложеното точкуване по свое усмотрение, стига работите на всички ученици от една възрастова група да се оценяват еднакво.

С удоволствие ще приема коментари по темите, съобщения за особено интересни решения, бисери от проверените работи и т.п. на адрес ‹iad58g@gmail.com›.

—Иван А. Держански

Министерство на образованието и науката

Олимпиада по математическа лингвистика — 2017/2018 г.
Общински кръг

Решения на задачите за VIII–XII клас

Задача 1. И в двата езика освен кръглите часове опорна роля играят четвъртинките, които се изразяват като ¼ или ¾ **na** следващия час. Другите времена се назовават, като нужният брой минути β се прибави към най-близката четвърт α (α **a** β) или се извади от нея (**za**/**o** β α).

След число от 2 до 4 думите за *минута* и *час* имат окончание **-y.**

(а) чешки:
Za tři minuty tři čtvrtě na tři. — *2:42*
Pět hodin a čtyři minuty. — *5:04*
Čtvrt na tři a tři minuty. — *2:18*

словашки:
O štyri minúty štvrť na tri. — *2:11*
Trištvrte na tri a tri minúty. — *2:48*
Štyri hodiny a päť minút. — *4:05*

(б) чешки:
3:03 — **Tři hodiny a tři minuty.**
3:20 — **Čtvřt na čtyři a pět minut.**

(в) словашки:
3:04 — **Tri hodiny a štyri minúty.**
3:19 — **Štvrť na štyri a štyri minúty.**

Задача 2. Всички думи започват с **rotwo** (вероятно *нож*). Следва **n**/**ych** съответно за единствено и множествено число, **ete**/**ara**/**ini** за *този тук*, *този там* и *онзи*, още веднъж **n** за ед.ч. или **k**/**ch** за мн.ч. и показател за лицето и числото на притежателя, който частично се слива с показателя за число на притежаемото:

	1л. ед.ч.	2л. ед.ч.	3л. ед.ч.	1л. мн.ч.	2л. мн.ч.	3л. мн.ч.
ед.ч.	**-ny-u**			**-ny-o**	**-ng-wo**	**-ng-wa**
мн.ч.	**-ch-u**	**-k-u**	**-ch-i**		**-k-wo**	

(а) **rotwonaranyu** — *този нож там е мой*
rotwonetengu — *този нож тук е твой*
rotwoychinikwo — *онези ножове са ваши*

(б) *тези ножове тук са наши* — **rotwo-ych-ete-ch-o**
тези ножове там са техни — **rotwo-ych-ara-k-wa**
онзи нож е негов — **rotwo-n-ini-ny-i**

Задача 3. Учтивата представка се добавя към думи, които означават „домашни" неща и не започват с гласна.

Отговорите са: **учива** — *кръгло ветрило*, **о-кимоно** — *рокля, кимоно*, **кōшахō** — *зенитно оръдие*, **о-хибачи** — *пещ в японска къща*.

Олимпиада по математическа лингвистика — 2017/2018 г.
Общински кръг

Примерна схема за точкуване на задачите за VIII–XII клас

Задача 1. И в двата езика освен кръглите часове опорна роля играят четвъртинките, които се изразяват като ¼ или ¾ **na** следващия час ⟦4⟧. Другите времена се назовават, като нужният брой минути β се прибави към най-близката четвърт α (α **a** β ⟦5⟧) или се извади от нея (**za**/**o** β α ⟦5⟧).

След число от 2 до 4 думите за *минута* и *час* имат окончание **-y** ⟦3⟧**.**

(а) чешки: ⟦3×1 = 3⟧

Za tři minuty tři čtvrtě na tři. — *2:42*
Pět hodin a čtyři minuty. — *5:04*
Čtvrt na tři a tři minuty. — *2:18*

словашки: ⟦3×1 = 3⟧

O štyri minúty štvrť na tri. — *2:11*
Trištvrte na tri a tri minúty. — *2:48*
Štyri hodiny a päť minút. — *4:05*

(б) чешки: ⟦2×3 = 6⟧

3:03 — **Tři hodiny a tři minuty.**
3:20 — **Čtvřt na čtyři a pět minut.**

(в) словашки: ⟦2×3 = 6⟧

3:04 — **Tri hodiny a štyri minúty.**
3:19 — **Štvrť na štyri a štyri minúty.**

Задача 2. Всички думи започват с **rotwo** (вероятно *нож*). Следва **n**/**ych** съответно за единствено и множествено число ⟦2⟧, **ete**/**ara**/**ini** за *този тук*, *този там* и *онзи* ⟦6⟧, още веднъж **n** за ед.ч. или **k**/**ch** за мн.ч. и показател за лицето и числото на притежателя, който частично се слива с показателя за число на притежаемото ⟦8⟧:

	1*л.* ед.ч.	2*л.* ед.ч.	3*л.* ед.ч.	1*л.* мн.ч.	2*л.* мн.ч.	3*л.* мн.ч.
ед.ч.	**-ny-u**			**-ny-o**	**-ng-wo**	**-ng-wa**
мн.ч.	**-ch-u**	**-k-u**	**-ch-i**		**-k-wo**	

(а) **rotwonaranyu** — *този нож там е мой* ⟦3⟧
rotwonetengu — *този нож тук е твой* ⟦3⟧
rotwoychinikwo — *онези ножове са ваши* ⟦3⟧

(б) *тези ножове тук са наши* — **rotwo-ych-ete-ch-o** ⟦5⟧
тези ножове там са техни — **rotwo-ych-ara-k-wa** ⟦5⟧
онзи нож е негов — **rotwo-n-ini-ny-i** ⟦5⟧

Задача 3. Учтивата представка се добавя към думи, които означават „домашни" неща ⟦5⟧ и не започват с гласна ⟦5⟧.

Отговорите са: **учива** ⟦6⟧ — *кръгло ветрило*, **о-кимоно** ⟦3⟧ — *рокля, кимоно*, **кōшахō** ⟦3⟧ — *зенитно оръдие*, **о-хибачи** ⟦3⟧ — *пещ в японска къща*.